

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ

Стеблюк Едуард Едуардович

*здобувач вищої освіти магістерського рівня
спеціальності Медицина*

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

Дубовенко Дмитро Олегович

*асистент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб
медичного факультету*

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

Актуальність проблеми. Фізична реабілітація сьогодні розглядається не лише як комплекс лікувально-профілактичних заходів, а як пріоритетна складова інтеграції людини в суспільне життя. Військова агресія росії проти України, зростання кількості осіб з пораненнями та інвалідністю, поширення хронічних захворювань зумовлюють необхідність удосконалення методів відновлення здоров'я та працездатності населення. Актуальності набувають питання впровадження сучасних технологій, мультидисциплінарного підходу в системі реабілітації, забезпечення безбар'єрного середовища для осіб з особливими потребами.

Мета – розкрити окремі підходи у фізичній реабілітації за умов сьогодення.

Виклад матеріалу. У Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» зазначено, що реабілітація – це комплекс заходів, яких потребує особа, яка зазнає або може зазнати обмеження повсякденного функціонування внаслідок стану здоров'я або старіння у взаємодії з її середовищем [4]. З-поміж видів реабілітації виокремлюють медичну, педагогічну, професійну, соціальну та психологічну, що забезпечують відновлення здоров'я, розвиток та корекцію порушених функцій, формування життєво необхідних знань, умінь та навичок, відновлення психічних та фізичних сил людини.

На роль технічних засобів у сучасній реабілітаційній практиці вказують Д. Ванюк, А. Гурєєва. На думку авторів, вони надають можливість індивідуально підходити до відновлення пацієнта та

контролювати ефективність терапії, поява нових технологій і обладнання відкриває перспективи для підвищення результативності лікування та зменшення тривалості реабілітаційного періоду [1].

Розвиток медичних технологій, за дослідженням Ю. Козаря, дозволяє впроваджувати новітні методи лікування та реабілітації. Відтак, телемедицина стала важливим елементом допомоги військово-службовцям, особливо тих, хто перебуває далеко від медичних закладів або у зоні бойових дій [2]. Означена форма дозволяє отримувати медичні консультації без необхідності особистого контакту з лікарем. Телемедицина передбачає застосування спеціальних засобів зв'язку: відеоконференції чи зустрічі через онлайн-платформи з метою проведення віддаленого обстеження, діагностики та лікування. Це дає змогу консультувати пацієнтів, надавати рекомендації щодо лікування та здійснювати моніторинг стану здоров'я військовослужбовців у режимі реального часу.

П. Патій, В. Ярликова акцентують увагу на програмах реабілітації на основі мобільних пристроїв (MDORP). У проєкті MDORP для оцінки якості ходьби використовувалася мобільна система охорони здоров'я Rehabilitative Lower Limb Orthopedic Accommodation Device (ReLOAD). Система ReLOAD включає слуховий біологічний зворотний зв'язок у режимі реального часу, щоб сповістити користувача про його найбільш значне відхилення від ходи, а також рекомендує вправи, спрямовані на ліквідацію певних порушень балансу та сил [3, с. 118].

На відновлення рухових функцій пацієнта спрямована роботизована механотерапія, в основі якої використання спеціальних роботизованих пристроїв для тренування верхніх та нижніх кінцівок із зворотним зв'язком. Перевагами методу у порівнянні з традиційною лікувальною фізкультурою є можливості збільшення тривалості тренувань, наявність механізмів оцінки ефективності виконуваних вправ та демонстрації результатів пацієнтові тощо.

У контексті сучасних умов особлива увага також приділяється підвищенню доступності реабілітаційних послуг, навчанню пацієнтів ефективному використанню технологій та формуванню навичок самостійного відновлення, що сприяє тривалому збереженню позитивних результатів.

Таким чином, нами розглянуто окремі питання фізичної реабілітації в умовах сьогодення.

Література

1. Ванюк Д. В. Технічні засоби в реабілітації : навчальний посібник до практичних занять з дисципліни «Технічні засоби в реабілітації» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 227 Терапія та реабілітація / авт.-уклад. : Д. В. Ванюк, А. М. Гурєєва. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2024. 164 с.

2. Козар Ю. Ю., Цан Є. А., Савельєв О. Р. Вплив сучасних технологій на реабілітацію військових. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. № 3, 2024. С. 19–23.

3. Патій П. М., Ярликова В. Д. Індивідуалізований підхід у фізичній реабілітації: використання технологій та персоналізованих програм. *Public Health Journal*. № 1 2024. С. 115–120

4. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я. Закон України. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2021, № 8, ст. 59. Зі змінами та доповненнями 19.12.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-553-5-86>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Телєгіна Ірина Вікторівна

*директор комунального закладу «Багатопрофільний
навчально-реабілітаційний центр Довіра» Криворізької міської ради
м. Кривий Ріг, Україна*

Сучасний освітній процес завжди ставив за мету формування гармонійної, повноцінної особистості. В умовах повномасштабної агресії та військового стану ця мета набула критичного значення. Різке зростання тривожності, стресових розладів та емоційного вигорання як у дітей, так і у фахівців, вимагає від закладів освіти негайної переорієнтації. Для нашого навчально-реабілітаційного центру, в якому виховуються та навчаються діти з тяжкими інтелектуальними порушеннями, складними порушеннями розвитку, порушеннями опорно – рухового апарату, з розладами спектру аутизму, ця проблема постає особливо гостро. Військові дії значно посилюють наявні психофізичні труднощі вихованців. Саме тому здоров'язберезувальні технології сьогодні виходять за рамки суто методологічних установок і стають невід'ємним, ключовим інструментом забезпечення безперервності та якості реабілітаційного процесу.